

Az élelmiszeripar talpra állítása és versenyképességének javítása nemzetstratégiai kérdés

Az élelmiszer-feldolgozás, mint nemzetstratégiai ágazat kiemelt fejlesztése alapvető fontosságú, ezért a vidékfejlesztési tárca azonnali és rövid távú intézkedéseket dolgozott ki a magyar élelmiszeripar felélesztésére, a legégetőbb problémák enyhítésére. A kormány előterjesztésbe foglalt javaslatok a hazai élelmiszeripar talpra állítását, versenyképességének javítását, stratégiai megerősítését biztosítják.

Magyarország mérsékelt klímája, az elsőrangú termőföld és a szinte korlátlanul rendelkezésre álló víz biztosítja, hogy a magyar mezőgazdaság ne csak a hazai lakosságot lássa el kiváló minőségű és biztonságos élelmiszerekkel, hanem akár nagyobb mennyiségű élelmiszert exportálhassunk más országokba.

A hazai kiváló természeti adottságok ellenére az élelmiszer-feldolgozó ipar helyzete 2000-től, de különösen 2004 után jelentősen romlott. Csökkent a termelés, a foglalkoztatás és a jövedelmezőség. A belföldi értékesítés az elmúlt évtizedben 30 százalékkal esett vissza. Az ágazat a 2002. évi 97 milliárd forintos adózás előtti eredményt követően 2008-ban már 7 milliárd Ft veszteséget könyvelhetett el. A kedvezőtlen állapot kialakulásához számos tényező vezetett. Ezek között szerepel egyebek mellett az alapanyag-és üzemanyagárak emelkedése, a hitelhez jutás nehézségei, a fejlesztési támogatások, és ezzel a szükséges korszerűsítések és szerkezetátalakítás elmaradása, a magas adó- és adminisztratív terhek. Külön kiemelhető a kilencvenes években végrehajtott 100 százalékos élelmiszeripari privatizáció, mely figyelmen kívül hagyta az ágazatnak a nemzeti élelmiszer-ellátás biztonságában betöltött stratégiai szerepét.

Az élelmiszeripar talpra állítása érdekében megalkotott kormányhatározat tervezet az élelmiszer-feldolgozást sújtó legégetőbb problémák enyhítését, egyebek mellett a finanszírozás javítását, a közterhek csökkentését, a vállalkozások közötti együttműködés javítását, valamint a fogyasztói tudatosság fejlesztését szolgálja.

Az élelmiszeripari vállalkozások érdekében a szaktárca felméri a jelenlegi hitelkonstrukciókat, és a vállalkozások hiteligényeit, előkészíti és biztosítja

számukra a pályázati lehetőségeket, fejlesztéseikhez a kiemelt forrásokat. A javaslat szerint állami segítséget kell nyújtani a magas minőséget előállító tradicionális élelmiszeripari vállalkozásoknak. Alapvető fontosságú ugyanis a hazai adottságoknak és hagyományoknak megfelelő, a mezőgazdasági alapanyagháttér sokszínűségét figyelembe vevő élelmiszeripar talpra állítása, versenyképességének javítása. Az előterjesztés hangsúlyos feladatként kezeli az ágazat kiegyensúlyozott fejlődését, kiemelt figyelemmel a mezőgazdasági termelők, családi gazdaságok, kistermelők élelmiszer-feldolgozó tevékenységére, a kis- és közepes vállalkozások technológiai és minőségi színvonalának megújítására, a nagyvállalatok fenntartható fejlődést megvalósító, biztonságos, versenyképes működésére, a közterhek enyhítésére, a fogyasztói tudatosság erősítésére.

A tervezet rendelkezik a lehetséges külföldi és hazai befektetők felkutatásáról és élelmiszerágazatba történő bevonásáról. Cél, hogy a szaktárca döntéseivel segítse a helyi piac, a közétkeztetés, a vendéglátóipar valamint az élelmiszer-feldolgozás közötti kapcsolat felélesztését.

Az előterjesztés szerint a feketegazdaság és a lánckereskedelem visszaszorítása érdekében szigorítani kell a hatósági ellenőrzéseket, és fontos a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal valamint a Nemzeti Adó és Vámhivatal szorosabb együttműködése.

A kormányzati intézkedésekkel az élelmiszerellátás biztonsága nő, megvalósítható a magyar mezőgazdasági alapanyagok hazai feldolgozása, a hozzáadott érték növelése, a mezőgazdasági termelők piachoz jutása. Az élelmiszeripar versenyképességének javulása, a hazai és nemzetközi értékesítés bővülése hozzájárul a nemzetgazdaság helyzetének javulásához.